

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka
a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní třída 118/16, Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 11. 2012, č. j. 8 A 194/2010 - 80,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalované **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (dále „stěžovatel“) se žalobou podanou dne 11. 8. 2010 u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 6. 2010, č. j. 1656/10, kterým byl stěžovateli určen advokát k poskytnutí právní služby podle § 18 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, a dále zrušení rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2010, č. j. 1878/10, kterým bylo zrušeno rozhodnutí o určení advokátky stěžovateli k poskytnutí právní služby dle téhož zákona.

[2] Městský soud nejprve usnesením ze dne 24. 9. 2010 (č. l. 10 spisu městského soudu) stěžovatele vyzval k zaplacení soudního poplatku k podané žalobě. Na to stěžovatel reagoval žádostí o osvobození od soudních poplatků v podobě zestručněného Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků.

Vyplnění této žádosti nepovažoval městský soud za dostatečné, a proto stěžovatele usnesením ze dne 10. 11. 2010 (na č. l. 18) vyzval, aby je řádně vyplnil a doložil tak své majetkové poměry. Tato výzva však byla dne 25. 11. 2010 vrácena soudu, neboť ji nebylo možné vložit do schránky adresáta.

[3] Městský soud následně vydal usnesení ze dne 7. 12. 2010 (č. l. 23), jímž žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl, neboť dospěl k závěru, že jeho návrh zjevně nemůže být úspěšný ve smyslu ust. § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Ve svém stanovisku mimo jiné zohlednil nejen příjmové a majetkové poměry stěžovatele, které jsou ostatně soudu z jeho činnosti dostatečně známy, ale přihlédl i k dalším okolnostem případu a také k osobě stěžovatele samotné a jeho procesní aktivitě v dalších řízeních vedených nejen před Městským soudem v Praze. Součástí posouzení specifických okolností žádosti o osvobození od soudních poplatků a individuálních poměrů žalobce je proto také úvaha, zda žadatel neuplatňuje svá práva svévolně či šikanózním způsobem, což byl nyní posuzovaný případ stěžovatele. Jelikož stěžovatel nezaplatil soudní poplatek, městský soud posléze usnesením ze dne 21. 1. 2011 (č. l. 31), řízení zastavil podle ust. § 47 písm. c) s. ř. s, ve spojení s ust. § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

[4] Toto usnesení o zastavení řízení stěžovatel napadl dne 12. 7. 2011 kasační stížností, v níž namítal neúčinnost doručení, když řádně nedošlo ani k doručení výzvy soudu k doložení majetkových poměrů, ani k doručení usnesení městského soudu o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků. Nejvyšší správní soud následně na základě této kasační stížnosti rozsudkem ze dne 29. 7. 2011, č. j. 2 As 88/2011 – 55 (rozhodnutí NSS dostupná na www.nssoud.cz), zrušil uvedené usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, neboť dospěl k závěru, že ani u jedné z předmětných písemností neproběhlo doručení řádně a městský soud tak musí především zajistit jejich řádné doručení stěžovateli. „*Pokud městský soud stěžovateli řádně nedoručil výzvu k prokázání majetkových poměrů pro účely přiznání osvobození od soudního poplatku ani usnesení o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků, a přesto následně rozhodl o zastavení soudního řízení, dopustil se nezákonnosti, pro kterou je třeba napadené usnesení zrušit. Svým postupem totiž nedal stěžovateli šanci, aby napravil případné vady své žádosti o osvobození od soudních poplatků, resp. aby se bránil proti následnému rozhodnutí městského soudu o zamítnutí této žádosti. Za takové situace nemohl přistoupit k vydání rozhodnutí o zastavení soudního řízení.*"

[5] Vázán tímto právním názorem Městský soud v Praze proto přistoupil dne 3. 1. 2012 (č. l. 64) k opětovnému doručení uvedené výzvy ze dne 10. 11. 2010 (č. l. 18), aby stěžovatel řádně doložil své příjmové a majetkové poměry, která byla stěžovateli doručena dne 6. 1. 2012. Následně dne 22. 6. 2012 (č. l. 70) městský soud přistoupil k opětovnému doručení výše uvedeného usnesení ze dne 7. 12. 2010 (č. l. 23) o zamítnutí žádosti stěžovatele k osvobození od soudních poplatků, které bylo stěžovateli doručeno dne 9. 7. 2012. Proti tomuto usnesení stěžovatel dne 24. 7. 2012 znovu brojil návrhem podaným Nejvyššímu správnímu soudu, jímž se domáhal jeho zrušení. Stěžovatel tak učinil navzdory skutečnosti, že Nejvyšší správní soud v dané věci již jednou rozhodoval, když ve výše citovaném rozsudku č. j. 2 As 88/2011 – 55 k návrhu stěžovatele toto usnesení, stejně jako usnesení na něj navazující, označil za nezákonná, neboť městský soud svým postupem (vadným doručením) nedal stěžovateli šanci napravit případné vady své žádosti o osvobození od soudních poplatků, přičemž věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, aby v daném

případě napravil svá pochybení, která stěžovatel městskému soudu nicméně v tomto svém návrhu opětovně vytýkal. Za dané situace Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 31. 7. 2012, č. j. 2 As 115/2012-5, takový návrh odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť byl podán v rozporu s překážkou věci již rozhodnuté, když o téže věci, na základě shodných skutečností a ve vztahu ke stejnému stěžovateli již jednou Nejvyšší správní soud meritorně rozhodl.

[6] Městský soud v Praze poté usnesením ze dne 15. 10. 2012 (č. l. 76) stěžovatele opět vyzval k zaplacení soudního poplatku za jím podanou žalobu ve výši 2000 Kč ve lhůtě deseti dnů. Na uvedenou výzvu reagoval stěžovatel dne 29. 10. 2012 podáním, jímž jednak žádal o povolení jeho splátek, jednak o prodloužení procesních lhůt minimálně na 28 dnů. Těmto žádostem Městský soud v Praze v záhlaví citovaným usnesením nevyhověl a vzhledem ke skutečnosti, že lhůta k zaplacení soudního poplatku marně uplynula, aniž stěžovatel poplatek zaplatil, řízení podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. zastavil.

[7] Stěžovatel napadl uvedené usnesení městského soudu podáním, kterým se domáhá jeho kasace a „*přikázání kasační stížnosti jinému senátu než druhému z důvodu vhodnosti*“. Své nesouhlasné stanovisko s výše předestřenými závěry městského soudu stěžovatel v kasační stížnosti odůvodňuje především tím, že městský soud mu na zaplacení soudního poplatku poskytl nepřiměřeně krátkou lhůtu. Městský soud navíc věděl, že stěžovatel nakládá toliko s malými finančními prostředky a pokud mu i za této situace poskytl pouze desetidenní lhůtu, je to projevem jeho „strannosti“. Stěžovatel v kasační stížnosti nepodřadil své námitky zákonným kasačním důvodům ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., z textu podání je nicméně patrné, že namítá nezákonnost usnesení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., neboť z jiného důvodu kasační stížnost proti usnesení o zastavení řízení ani podat nelze.

[8] V rámci přezkumu naplnění podmínek řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud v tomto případě netrval, s ohledem na specifický charakter napadeného usnesení městského soudu, na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. Opačný postup by totiž znamenal jen další řetězení téhož problému a nebyl by v souladu se zásadou hospodárnosti řízení (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, publ. pod č. 486/2005 Sb. NSS, či rozsudek ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77).

[9] Kasační stížnost je tak podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná, byť nebyl zaplacen soudní poplatek a stěžovatel ani není zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že není důvodná.

[10] Stěžovatel svou kasační stížností brojí proti zastavení řízení o jím podané žalobě z důvodu nezaplacení soudního poplatku. Jak bylo rekapitulováno výše, stěžovatel byl městským soudem řádně a opakovaně vyzýván k zaplacení soudního poplatku, přičemž v posledním případě mu byla stanovena desetidenní lhůta pro zaplacení. Stěžovatel ovšem v této lhůtě soudní poplatek nezaplatil. Za této situace bylo i podle názoru Nejvyššího správního soudu zcela na místě řízení o jeho kasační stížnosti zastavit. Námitka stěžovatele, že pro něj byla desetidenní lhůta příliš krátká, na tomto závěru nemůže nic změnit. V dosavadní judikatuře Nejvyššího správního soudu byly totiž za příliš krátké označovány spíše lhůty ještě výrazně kratší, jak ukazuje rozsudek zdejšího soudu ze dne 10.

4. 2008, č. j. 2 Afs 44/2007 - 76. Desetidenní lhůta tak v posuzovaném případě nebyla nepřiměřeně krátkou, a to ani v důsledku toho, že stěžovatel disponoval pouze malými finančními prostředky, jak připomíná v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud nevidí rozumný důvod k tomu, aby méně majetným žalobcům byly obecně ukládány delší lhůty k zaplacení soudního poplatku než žalobcům majetnějším. Ostatně z chování stěžovatele, ani z kasační stížnosti nevyplývá, že by jiná (delší) lhůta pro zaplacení soudního poplatku mohla něco změnit na stěžovatelově schopnosti či ochotě soudní poplatek zaplatit. Nelze totiž přehlédnout, že k samotnému zastavení řízení nedošlo bezprostředně po podání žaloby ze dne 11. 8. 2010, ale i díky celé řadě „stereotypních" podání a procesních úkonů stěžovatele, pohybujících se na samotné hranici s kverulanstvím či procesními obstrukcemi, až po více než dvou letech, přičemž po celou dobu si stěžovatel musel být vědom své poplatkové povinnosti za jím podanou žalobu.

[11] Co se týká další části stěžovatelova kasačního petitu, tedy požadavku na „*přikázání kasační stížnosti jinému senátu než druhému z důvodu vhodnosti*", je třeba konstatovat, že takový požadavek zcela popírá smysl a účel práva na zákonného soudce garantovaného čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a které představuje významný aspekt práva na spravedlivý proces, jehož účelem je zajistit nestranné a svobodné rozhodování, tj. objevení smyslu a účelu právní normy, resp. zákona, který má být aplikován, tak, aby bylo možno rozhodnout spravedlivě, nelze jej proto v žádném případě interpretovat tak, že by znamenalo právo na příznivé rozhodnutí ve věci, resp. právo na „určení vhodného senátu", který by vydání takového rozhodnutí garantoval. Výše uvedené ostatně potvrzují i příslušné procesní předpisy (§ 8 s. ř. s. či § 14 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád), které účastníkům řízení umožňují v případě pochybností o nestrannosti či nepodjatosti daného soudce vznést námitku podjatosti soudce (jak byl stěžovatel ostatně poučen v přípisu ze dne 12. 12. 2012, č. j. 2 As 166/2012 - 8), ovšem důvodem k vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[12] Výtka stěžovatele, že městský soud „*má předložit zákon* (o soudních poplatcích), *nelze-li ho pro jeho neústavnost aplikovat, MěS tak neučinil za dvacet let*," neboť „*brání v přístupu k soudu mnohým a dělá ze soudů kvazifinanční úřady*", stejně jako další stěžovatelovy námitky, které nabývají charakteru stručných a místy nesrozumitelných příkazů či pokynů, nejsou vůbec způsobilé k tomu, aby byly jakkoliv samostatně posouzeny.

[13] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost stěžovatele jako nedůvodnou se shora uvedených důvodů zamítl (§ 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.).

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl a žalované žádné náklady s tímto řízením nad rámec běžné činnosti nevznikly, takže jí Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. ledna 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu